

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Mateřská škola Čelákovice

250 88 Čelákovice, Rumunská 1477

Identifikátor zařízení: 600 051 510

Zřizovatel: Město Čelákovice, Náměstí 5. května /1, 250 88 Čelákovice

Školský úřad Praha - východ, Biskupská 7, 111 21 Praha 1

Termín konání orientační inspekce: 26. - 28. ledna 2000

Čj.	035 24/00-1032
Signatura	oc5at104

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Výchovně vzdělávací činnost je v souladu se současnými trendy předškolní výchovy efektivně orientována na osobnostní rozvoj dětí, který je rozvíjen ve všech třídách metodami a postupy modelového projektu Zdravá mateřská škola (dále jen ZMŠ).

Učitelky vytvářejí vlastní plány vzdělávací činnosti. Každá třída má vypracovaný rámcový plán na celý školní rok, a týdenní plány podle výchovných složek. Při přípravě vzdělávacích plánů se učitelky opírají o koncepční záměry školy a další metodické materiály (Program výchovné práce pro jesle a mateřské školy čj. 33 483/83-201 a jeho rozpracované verze Časově tematické plány, Zdravá mateřská škola, Dr. Opravilová - Čtyři roční období a pod.). Zpracování jednotlivých plánů se v jednotlivých třídách mírně liší, ale vždy je dodržena jak věková, tak časová posloupnost a přiměřenost úkolů. Ve své výchovně vzdělávací činnosti uplatňují prvky globální výchovy, uskutečňují volné pojetí péče respektující individuální potřeby dětí, a podporují a rozvíjejí výchovu k holistickému pojetí zdraví (Člověk vědomě podporující zdraví). Celý systém plánování reaguje na analýzu uplynulého období.

Výchovné složky jsou v plánech zastoupeny rovnoměrně, systematicky je plánován i obsah zájmových aktivit

Mateřská škola věnuje náležitou a systematickou pozornost plánování a přípravě na výchovně vzdělávací činnost. Celý systém plánování má nadprůměrnou úroveň.

Podmínky vzdělávací činnosti

Mateřská škola má pro svůj výchovně vzdělávací program optimální personální podmínky. Všechny pedagogické pracovnice jsou odborně a pedagogicky způsobilé pro práci v mateřské škole. Ke zvyšování kvality výchovně vzdělávací práce využívají výběrově a zájmově nabídky vzdělávacích akcí Pedagogického centra v Praze a poznatků ze samostudia současné odborné literatury.

Mateřská škola je pavilónového typu. Je umístěna uprostřed města v sídlištní zástavě. Třídy jsou prostorné, slunné s výhledem do školní zahrady. Vybavení tříd je průměrné. Velikost nábytku je přizpůsobena věku dětí, a tvary nábytku jsou antropometricky vyhovující. Vnitřní prostory tříd jsou funkčně rozděleny na herní koutky, které se stále doplňují a rozšiřují. Prostory jsou volné i členěné, funkční, bezpečné. Umožňují dětem dostatek přirozeného pohybu. Děti mají možnosti spontánního pohybu v hernách, a vyžívají tělovýchovné nářadí. Třídy jsou standardně vybaveny pracovním, výtvarným a drobným materiálem, konstruktivními stavebnicemi, nářadím a pomůckami včetně tělovýchovného nářadí. Veškeré vybavení je dětem dostupné, funkční a je s ohledem na priority promyšleně inovováno.

Audiovizuální technika odpovídá standardu mateřských škol, a je všemi učitelkami ve výchovně činnosti využívána funkčně jako učební pomůcka.

Děti se aktivně podílejí na tvorbě prostředí, výzdoba tříd vyjadřuje aktuální události, roční období, a to vše doplňují výtvarné práce dětí. Začaté produkty nedokončených činností si mohou ponechat na místě pro pokračování.

V celém prostředí školy je dodržována čistota a pracovní pořádek. Hygienické normy pro vytápění, osvětlení a větrání jsou dodržovány.

Velikost, členění a vybavení zahrady ve vztahu k počtu dětí umožňuje hrové, pohybové, výtvarné i pracovní aktivity dětí.

Uspořádání činností během dne je stanoveno rámcově, umožňuje pružně reagovat na různé situace a změny. Během dne je zachován tříhodinový interval mezi jednotlivými jídly. Pobyt venku v rámci ročního období je prodlužován (činnosti jsou přenášeny ven), v průběhu dne je vyčleněn dostatek času pro hru (i pro děti, které přicházejí později). Činnosti jsou organizovány skupinově nebo individuálně. Odpolední odpočinek a spánek dětí je přizpůsobován potřebám dětí, s rodiči je individuálně potřeba spánku jejich dětí projednávána. Pitný režim je funkčně zajištěn.

Personální oblast je velice optimální z hlediska pedagogické a odborné způsobilosti. Prostorové, a psychohygienické podmínky mateřské školy jsou na nadprůměrné úrovni, materiální podmínky na průměrné úrovni.

Celkově je tato oblast hodnocena jako nadprůměrná.

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti

Ve výchovném působení učitelek je kladen důraz na pestrost nabídky jednotlivých činností, smyslovou, sociální výchovu, prožitkové učení a tvořivou dramaturgii. Podmínky mateřské školy umožňují dětem praktickou činnost dětem v hojně a různorodé nabídce. Vytvářen je prostor po potřeby a schopnosti jednotlivých dětí, zvláště pro děti s odloženou povinnou docházkou. Učitelky, ve své práci využívají skupinové i individuální práce a metody kooperativního učení. Učení dětí je založeno na spontánní hře a prožitkovém učení a tomu je odpovídá organizace a použité metody. Děti jsou tvořivé a nápavité při vyhledávání činností a je jim poskytován dostatečný prostor (i časový) pro zkoumání, ověřování a včetně experimentace.

Učitelky vedou děti k hygienickým a pracovním návykům (organizovaná volnost). Jednotné působení všech zaměstnanců školy vede k zajištění přirozeného osvojování kulturně hygienických návyků, tvorbě a udržování estetického prostředí. Skladba jídelníčku odpovídá duchu zásad zdravé výživy. Ve škole je dbáno na dostatečné vybavení pro kulturní stolování a estetické prostředí pro takové stolování. Děti pomáhají při úpravě stolu, samy se částečně obsluhují a mají kulturní návyky a dovednosti při jídle.

Zvolené metody a formy vzdělávání odpovídají podmínkám a složení tříd. Škola vytváří dostatečný prostor pro individuální a skupinovou činnost. Ve všech činnostech jsou důrazně uplatňovány prvky vzájemné spolupráce. Způsob a styl vedení pedagogického procesu má velmi dobrou úroveň. Tato oblast je hodnocena jako nadprůměrná.

Motivace a hodnocení

Učitelky projevovaly úctu ke každému dítěti jako k člověku a braly je takové, jaké jsou. Nezneužívaly pochvalu, nepodporovaly soutěživost dětí, nýbrž využívaly prostředky pozitivní motivace (věcnou zpětnou vazbu). V každé situaci ukazovaly dítěti perspektivu, že každý problém má řešení. Dávaly jim možnost vyjádřit i nesouhlas. Poskytovaly dětem zpětnou vazbu a učily je poskytovat si zpětnou vazbu navzájem. Vznikající konflikty mezi dětmi nepřecházely, ale řešily je v zájmu posilování sebekontroly a duševní odolnosti zúčastněných dětí.

Hodnocení dětí učitelkami bylo nenásilné a taktické. Při hodnocení byl oceňován nejen výsledek, ale i snaha dítěte. Přístup učitelek k dětem byl citlivý a vlídný, z jejich vystupování byla zřejmá snaha co nejvíce se dětem přiblížit. Děti se na ně obracely s důvěrou.

Motivační a hodnotící činnost učitelek je aktivizující a podnětná. Ve sledovaných činnostech byla realizována s maximálním pochopením pro potřeby dětí a jejich uspokojování. Tato oblast je hodnocena jako nadprůměrná.

Interakce a komunikace

Učitelky naslouchají dětem, využívají neverbální případně taktilní komunikaci. V mateřské škole fungují pravidla soužití, na nichž se podílejí všichni zaměstnanci a byly konzultovány s rodiči (pravidla S. Kovalíkové - ITV: důvěra, pravdivost, aktivní naslouchání, nevysmívat se - neshazovat, osobní maximum). Pravidelně jsou vytvářeny možnosti pro setkávání a vyjádření prožitků (komunitní kruh). Verbální projev dětí a učitelek byl ve sledovaných činnostech vyvážený, komunikace byla založena na partnerství, vzájemném respektování a důvěře.

Učitelky projevily jistotu a přirozenost ve svém působení, pohotově reagovaly na nečekané situace, vyjadřovaly se správně, a prokázaly dobrou úroveň výrazových prostředků.

V mateřské škole funguje pozitivní komunikace. Ve všech sledovaných třídách byla vytvořena atmosféra důvěry a tolerance. Tato oblast je hodnocena jako nadprůměrná.

Spontánní činnosti

Ve všech třídách jsou zřízeny koutky pro hrové činnosti nejrůznějšího druhu, které jsou podnětně vybaveny a stále se rozvíjejí. Děti měly dostatek prostoru pro skupinovou hru i místa pro samotu. Dovedly si vybrat činnost, partnera pro hru i hrát si samy. Učitelky poskytovaly dětem dostatek času hru prožít a ukončit. Zasahovaly do hry citlivě, nenápadně, uměly se do dětské hry vcítit, být dětem partnerem, spolupracovat a řešit konflikty. Vznikající situace vhodně využívaly k dalšímu rozvíjení her. Přitom dbaly, aby děti respektovaly pravidla bezpečnosti a chování (vymezený prostor pro hry). Nerozhodným dětem byly nápomocné při volbě činností, vhodně děti povzbuzovaly.

Začaté produkty nedokončených činností si mohly děti ponechat na svém místě pro pokračování (přitom rozlišovaly, co je ukončená a neuklizená hra a co rozpracovaná). V průběhu spontánních činností děti využily možnosti k pohybu, použily tělovýchovné nářadí, dovedly samy zorganizovat střídání. Střídaly prostor k hraní, k činnostem a pohybu.

V mateřské škole je plně respektována dominantní úloha dětské hry a je jí vymezen dostatečný časový prostor. Děti mají možnost výběru mezi spontánními a řízenými činnostmi v průběhu dne, a mohou plně rozvíjet a uspokojovat potřebu pohybu. Tato oblast má nadprůměrnou úroveň.

Řízené činnosti

Řízené činnosti jsou zařazovány rovnoměrně a realizovány metodami individuální, skupinové i metodami kooperativního učení. Učitelky respektovaly osobní psychomotorické tempo dětí a podřizovaly mu organizaci a při střídání činností. Vzdělávací činnosti navazují na praktické zkušenosti a prožitky dětí. Jsou vedeny hrovou formou, aktivizací, respektováním přirozených potřeb dětí.

Veškerá řízená činnost v mateřské škole je založena na tvořivosti, svobodě projevu a pohybu a samostatném rozhodování. Řízené činnosti provádějí učitelky s využitím nejnovějších poznatků z oboru předškolní výchovy.

Řízené činnosti mají velmi dobrou úroveň po stránce organizační, obsahové a metodické.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Mateřská škola má velmi dobré podmínky pro vzdělávací činnost. Koncepce školy dobře reflektuje na současné trendy předškolní výchovy. Vedení školy spolu se všemi zaměstnanci usiluje o aplikaci těchto trendů do praxe a jsou úspěšní.

Organizace, formy a metody výchovně vzdělávací činnosti jsou velmi dobré, podporují samostatnou aktivní činnost dětí a jsou účinné pro jejich další všestranný rozvoj. Celková úroveň vzdělávací práce mateřské školy je velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměr mateřské školy je dlouhodobý, vychází z projektu ZMŠ, a je dále rozpracovaný na podmínky školy. Dlouhodobá koncepce je písemně podložena, s vytýčením hlavních úkolů a principů pro období čtyř let. Každá třída má svá specifika daná jejím zaměřením (výtvarně dramatické, hudebně pohybové, zpěvem a pohybem ke zdraví, spontánní pohybová aktivita, tvořivá dramatizace). Dlouhodobá koncepce školy počítá s úzkou spoluprací s rodiči. Tvorby koncepce se účastnil celý pedagogický kolektiv, s částmi, které se týkají stravování dětí i kolektiv školní jídelny.

Roční plán rozpracovává koncepční záměry do jednotlivých oblastí řízení a výchovně vzdělávací činnosti. Úkoly jsou konkrétní, s uvedením prostředků a forem plnění. Plánované úkoly jsou ředitelkou sledovány a průběžně vyhodnocovány v jednotlivých částech.

Při tvorbě projektu, pracovního plánu školy a při průběžné analýze a vyhodnocování, probíhá týmová práce celého kolektivu školy (znají, participují a respektují zásady ZMŠ)

Organizování

Organizační struktura mateřské školy je přehledná a má svůj promyšlený řád. Kompetence jsou u všech pracovníků vymezeny a dochází k jejich aktualizaci vzhledem ke změně podmínek. Koordinace činností pedagogických i provozních pracovníků školy probíhá v souladu se stanoveným vnitřním řádem, podpořena vstřícnou snahou všech zaměstnanců. Ředitelka dává prostor zaměstnancům k samostatnému rozhodování a realizaci vlastních nápadů.

Pedagogické a provozní porady plní funkci poradního orgánu, jsou v průběhu roku využívány a jejich závěry konkrétně realizovány.

Povinná dokumentace je vedena systematicky, přehledně.

V mateřské škole je funkční vzájemná informovanost. Vnitřní informační systém je účinný, přenos informací je aktuální, obsah sledovaných informací odpovídá potřebám realizovaného projektu.

Vnější informační systém je cílený zejména na rodičovskou veřejnost, poskytuje průběžně konkrétní informace, rodiče mají přístup do prostor školy až k dítěti do třídy, a možnost účastnit se jeho momentální činnosti. Rodiče se nebojí ptát se, škola je ochotna informace poskytovat. Informace jsou pro rodiče dostupné (vývěsky, třídní schůzky). Rodiče dětí jsou organizováni od roku 1992 ve „Sdružení rodičů při mateřské škole“, jako samostatná organizace. Organizace je zastoupena členy, kteří byli zvoleni v září a z nich je vytvořena Školní rada. Tato přenáší podněty a připomínky z jednotlivých tříd a zároveň vytváří hodnotící zpětnou vazbu. Organizace Sdružení rodičů pořádá ve spolupráci s mateřskou školou ozdravný

pobyt v přírodě, předplavecký výcvik, a další aktivity. Významná je osvětová a poradenská činnost mateřské školy, zaměřená na objasňování cílů, metod, principů a forem práce v osobnostně orientovaném projektu mateřské školy.

Pro další nadstandardní aktivity vytváří vedení mateřské školy záměrně a programově podmínky (další vzdělávání, materiální vybavení, osobní hodnocení učitelek).

Informační systémy a organizační uspořádání mateřské školy je funkční a účinné, jejich úroveň je nadprůměrná.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka respektuje zaměstnance, jejich odbornost i zaměření, a snaží se vytvářet pro jejich práci vhodné podmínky (materiální, organizační i prostorové). Jednání ředitelky souvisí s jejím participativním stylem řízení. Odborně se vzdělává, využívá získané poznatky v praxi a vytváří časové, organizační a motivační podmínky pro sebevzdělávání všech pedagogických pracovníků. Zaměstnanci mateřské školy přijali myšlenku holisticky pojaté podpory zdraví, jsou s ní ztotožněni a vidí v projektu Zdravá mateřská škola prostor pro svůj profesní růst.

K objektivnímu a komplexnímu hodnocení pracovníků mateřské školy stanovila ředitelka jasná kritéria, kterých využívá k oceňování kvality výkonu práce a k motivaci.

Ředitelka vnáší do práce mateřské školy odbornost, iniciativu, umění pracovat týmově. Vedení a motivování zaměstnanců školy je založeno na demokratických principech, má velmi dobrou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní a hodnotící systém poskytuje konkrétní informace o plnění projektu, koncepčních záměrů a plánů školy. Kontrolní činnost, jako nezbytná zpětná vazba o kvalitě práce školy i naplňování záměrů a cílů je plánována. Realizována je hospitačními vstupy při výchovně vzdělávacím procesu, kontrolou dokumentace a operativními kontrolami provozu. Po hospitacích je prováděn rozbor, v němž jsou analyzovány klady a nedostatky vzdělávací práce učitelek. Se závěry z této činnosti je pracováno i nadále (následné kontroly, jednání v pedagogických radách). Rozbor výchovně vzdělávacího procesu a hodnocení jsou prováděny ředitelkou s odbornou náročností, taktem a cílem postupného zvyšování nároků na další zkvalitňování práce učitelek. Kontrola je účelná a průběžná.

Systém a kvalita hospitační činnosti má vynikající úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Ředitelka mateřské školy účinně využívá všech prostředků řízení a promyšleně přenáší kompetence na jednotlivé pracovníky. Realizuje a rozvíjí styl řízení založený na participaci a kooperaci všech zúčastněných. Řízení mateřské školy je po stránce organizační i odborné kvalitní a operativní. Jeho úroveň je nadprůměrná, s výraznými pozitivy.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Mateřská škola má vypracovaný plán spolupráce se základní školou, která se účastní programu Zdravá škola. Učitelky oboustranně spolupracují a setkávají se pravidelně k projednávání zdravého přechodu z mateřské školy do základní školy.

Mateřská škola (osmitřídni), není dosud vybavena základní výpočetní technikou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 1717/96-03 ze dne 1. září 1996
- projekt „Zdravá mateřská škola“ ze dne 9. října 1996 (Grant národního projektu MŠMT ČR)
- povinná dokumentace mateřské školy dle § 45 b zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních ve znění pozdějších předpisů
- koncepce školy, roční plán
- plány výchovně vzdělávací práce
- udělení výjimky z počtu dětí ve třídě pro školní rok 1999/2000
- organizační řád školy
- záznamy z pedagogických rad a provozních porad
- záznamy z kontrolní činnosti ředitelky
- rozvržení přímé výchovné povinnosti pedagogických pracovníků

ZÁVĚR

Velmi dobrá úroveň mateřské školy je podložena společným úsilím všech zaměstnanců. Kvalita výchovně vzdělávací činnosti je hodnocena jako výrazně nadprůměrná, kvalita řízení školy jako kvalitní, příkladná.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou čerpány pro potřeby dětí a zajišťují chod mateřské školy.

Od poslední orientační inspekce v roce došlo díky úsilí ředitelky k výraznému zlepšení materiálového vybavení školy.

Celková úroveň výchovně vzdělávací činnosti i řízení má stoupající tendenci.

Razítko

Školní inspektorka

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Božena Drtinová

Božena Drtinová v. r.

V Praze dne 1. února 2000

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 3. února 2000

Razítko

Eva Vlčková

Eva Vlčková v. r.
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednačního protokolu ČŠI
Školský úřad Praha - východ	21. února 2000	035 57/00-1032
Zřizovatel: Město Čelákovice	21. února 2000	035 58/00-1032

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednačního protokolu ČŠI	Text
---	---	ředitelka nemá připomínky